

Hvilke fisk lever på de forskellige havbundstyper?

Peter Rask Møller

Natural History Museum of Denmark
University of Copenhagen

Temadag 7. juni 2012 om Havbund og Fisk

Studieområder

Fiskearter

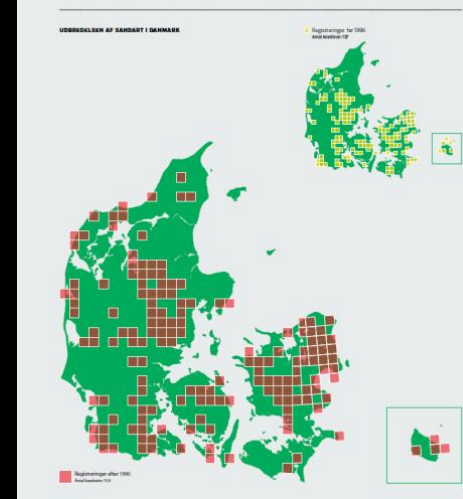
Greenland	280
Denmark	220
Qatar	170
Sulawesi	2500

Klima Zone

Arctic
Temperate
Tropical
Tropical

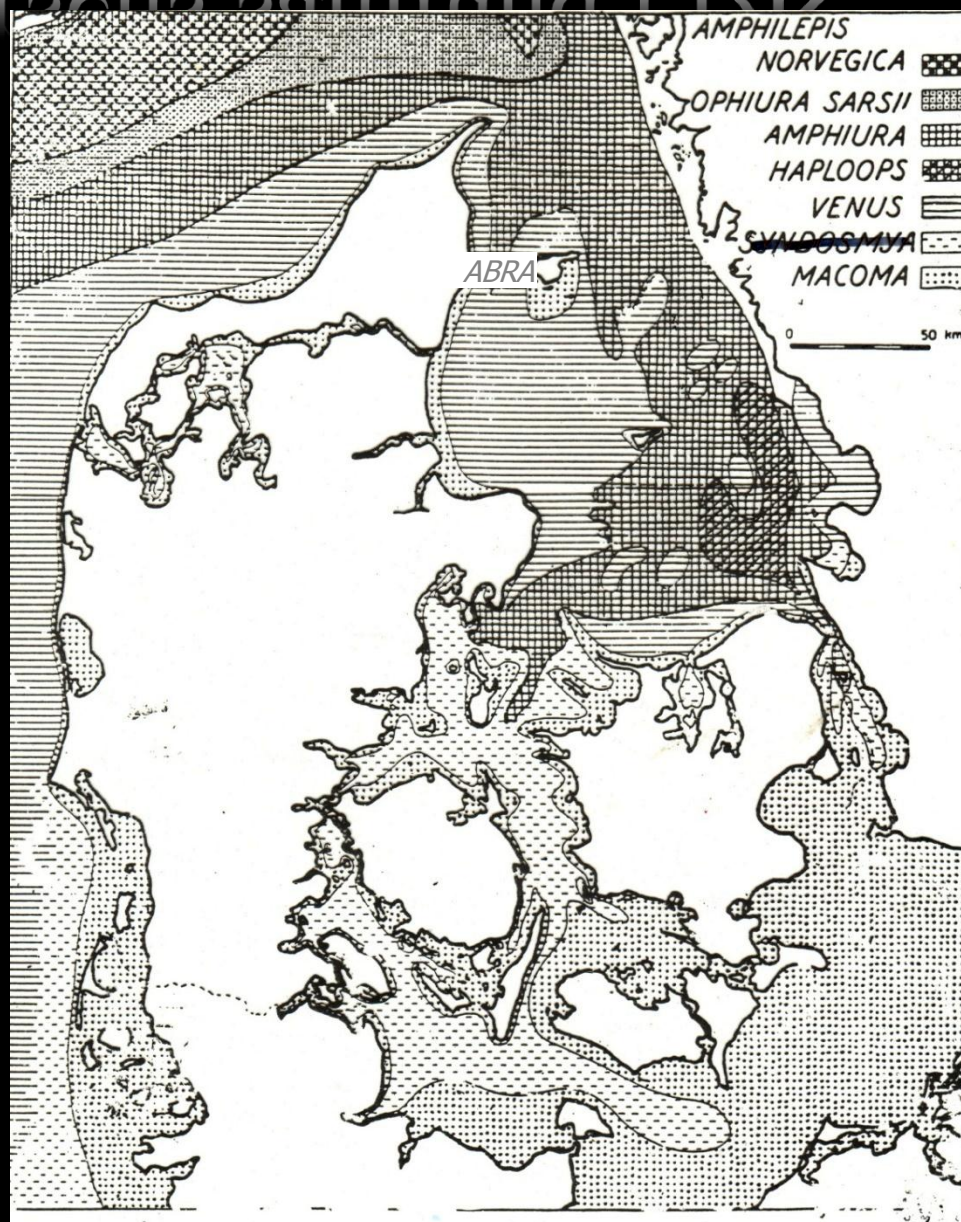
Salinitet

35
5-30
50-60
35

Udbredelsen af Petersens samfund i DK

- C.G. Johannes Petersen (1869-1928, fiskeribiolog)

Hårdbund

Klippeskrænter (inkl. rockpools), stenblokke, sten, ral (is)

Biogent materiale

Tangskov (inkl. Hapterer, stilk og blad), sargassotang m.m.

Mangrove

Drivtømmer, o.a. drivende terrestrisk org. materiale

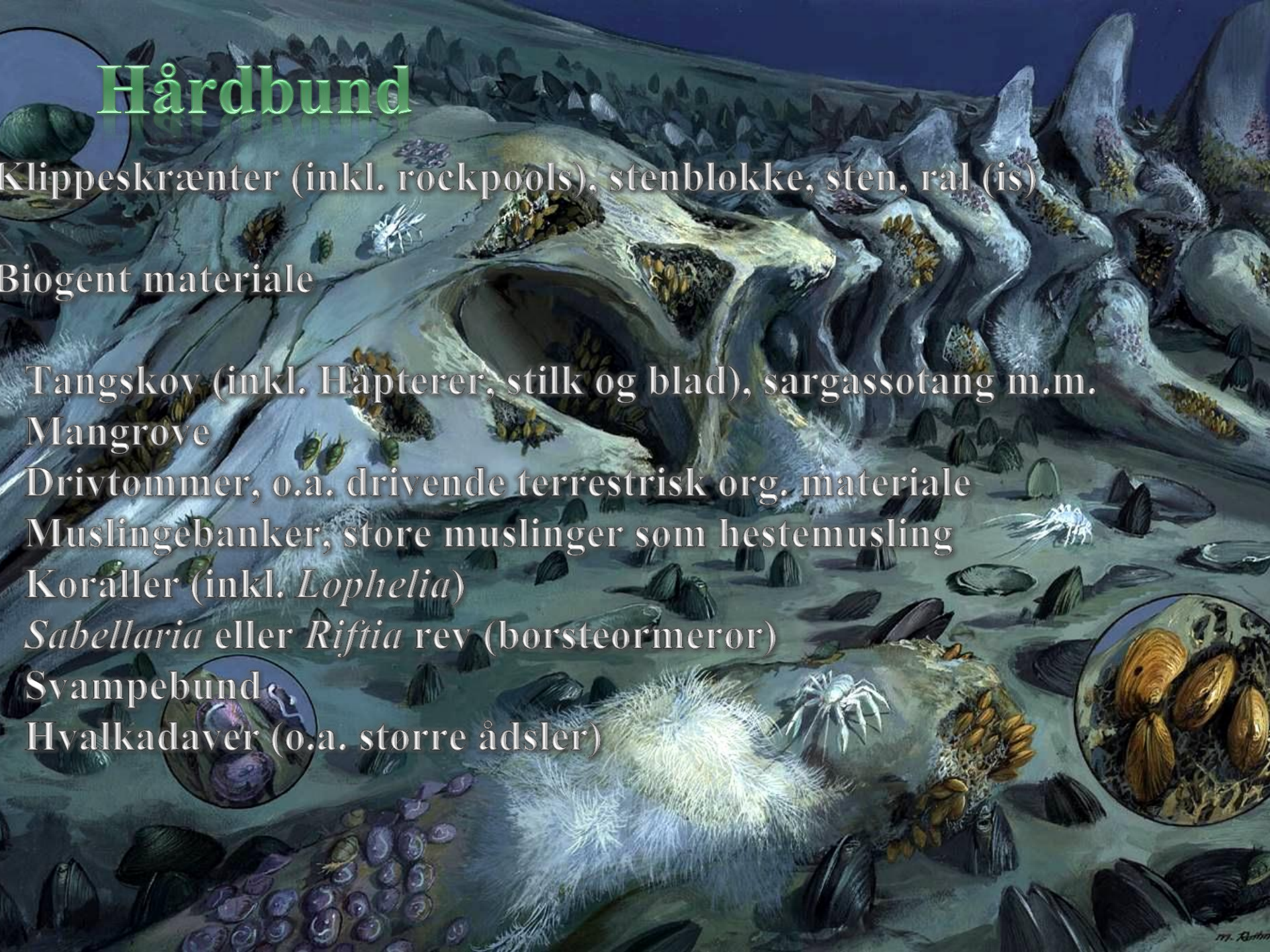
Muslingebanker, store muslinger som hestemusling

Koraller (inkl. *Lophelia*)

Sabellaria eller *Riftia* rev (borsteormeror)

Svampebund

Hvalkadaver (o.a. større ådsler)

Hårdbund

- * Mest i kystnære områder (lavere dybder)
- * Relativt lille areal af havbunden
- * Stor diversitet af sessil (fastsiddende) fauna
- * Generelt mere velkendt fauna
- * Konkurrence om plads hos sessil fauna – relation til settling & larvebiologi
- * Isskuring, bølger, temperatur kan have stor indflydelse

God bund - Biogene rev...

Blåmuslinger, Storebælt

Tagrør – Ishøj Havn

Perleøsters, Qatar

Koralrev, Indonesien

God bund - Biogene rev...

Ruere, Wellington Havn, NZ

Søanemone, Sulawesi

Pukkekhval-skelet, hval-dumpen, Nuuk

Ålegræs, Falsled, Fyn

God bund – ikke biogene rev...

Mole, Strib, Lillebælt

Sten, Sulawesi, Indonesien

Sandhuler, Al Zubarah, Qatar

Klippespalter, Nuuk

Mytilus-samfundet 1-10 meter

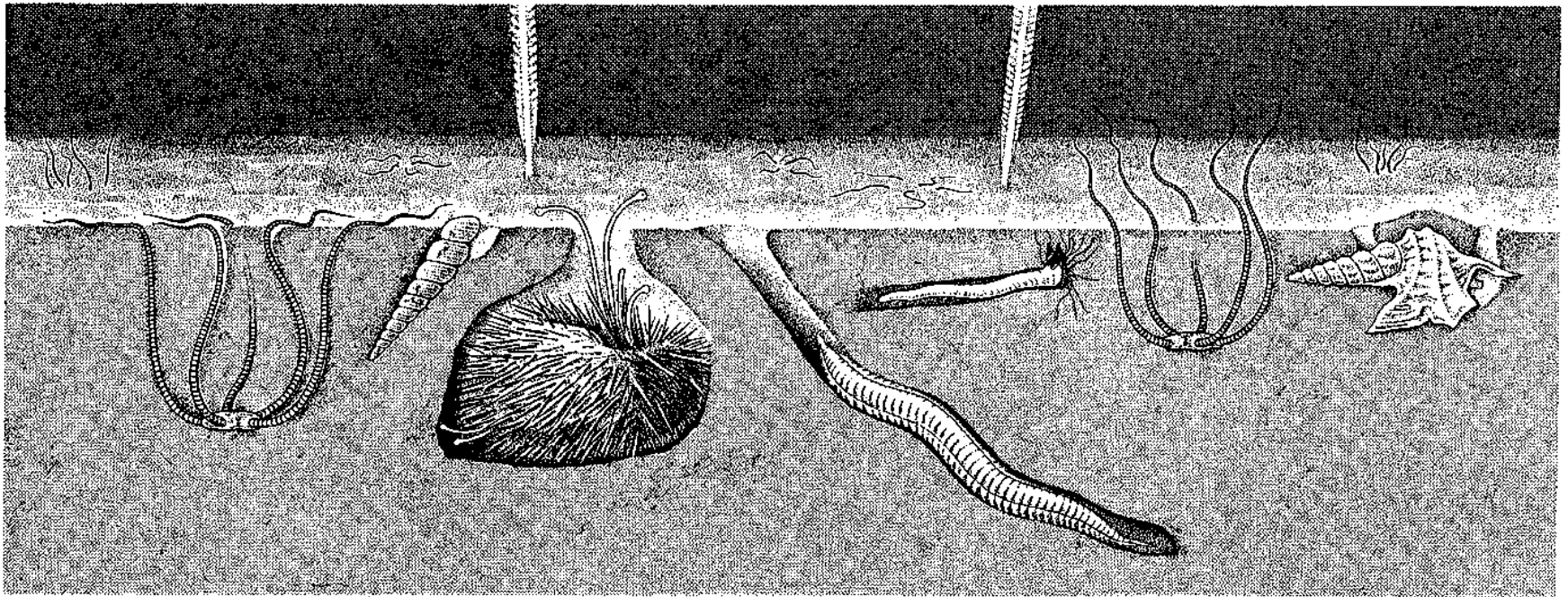

Blødbund

- * Dækker størstedelen af havbunden – men mange underinddelinger
- * Strøm sorterer sedimentet i størrelse, og laver 'patches'
- * Kystnært - større terrestrisk indflydelse (silt og organisk stof)
- * Ilt og bioturbation – stor betydning
- * Infauna dominerer (semisessil og errant)
- * Fødegrundlag og strøm afgørende for makrofauna

Amphiura-samfundet

15-X meter

110. Snit gennem Amphiura-samfundet. Fra venstre til højre: slangestjernen Amphiura chiajei, hvis arme samler detritus fra bundens overflade; tårnsneglen Turritella communis, som skønt delvis nedgravet i muddret filtrerer planteplankton ud af det frie vand; sømusen Brissopsis lyrifera, en nedgravet detritusæder, hvis sugefødder når op til bundens overflade; børsteormen Nephtys ciliata, som lever af rov og sidder i sit slimpolstrede rør i bunden; den rørboende, detritusædende børsteorm Terebellides stroemii nærmere overfladen; den nedgravede, detritusædende pelikanfodsnegl Aporrhais pespelecani; slangestjernen Amphiura filiformis under planktonfangst med armene strakt, og i baggrunden 2 søfjer, Virgularia mirabilis.

Amphiura-samfundet

15-X meter

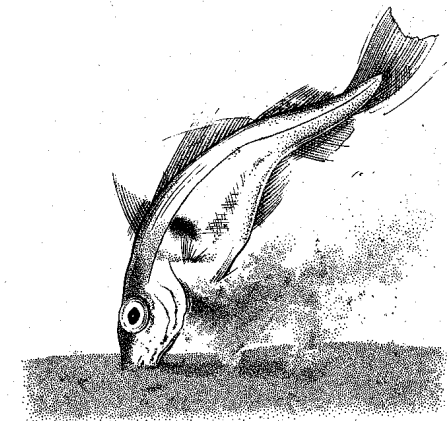
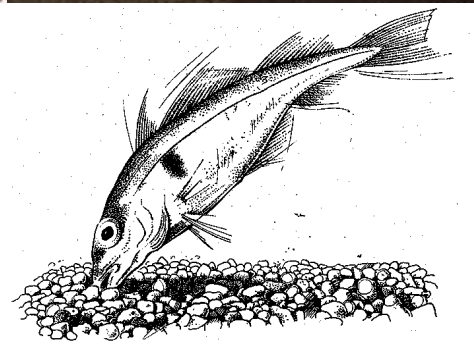
Tærbe

Sømrokke

Kuller

Ising

Dårlig bund

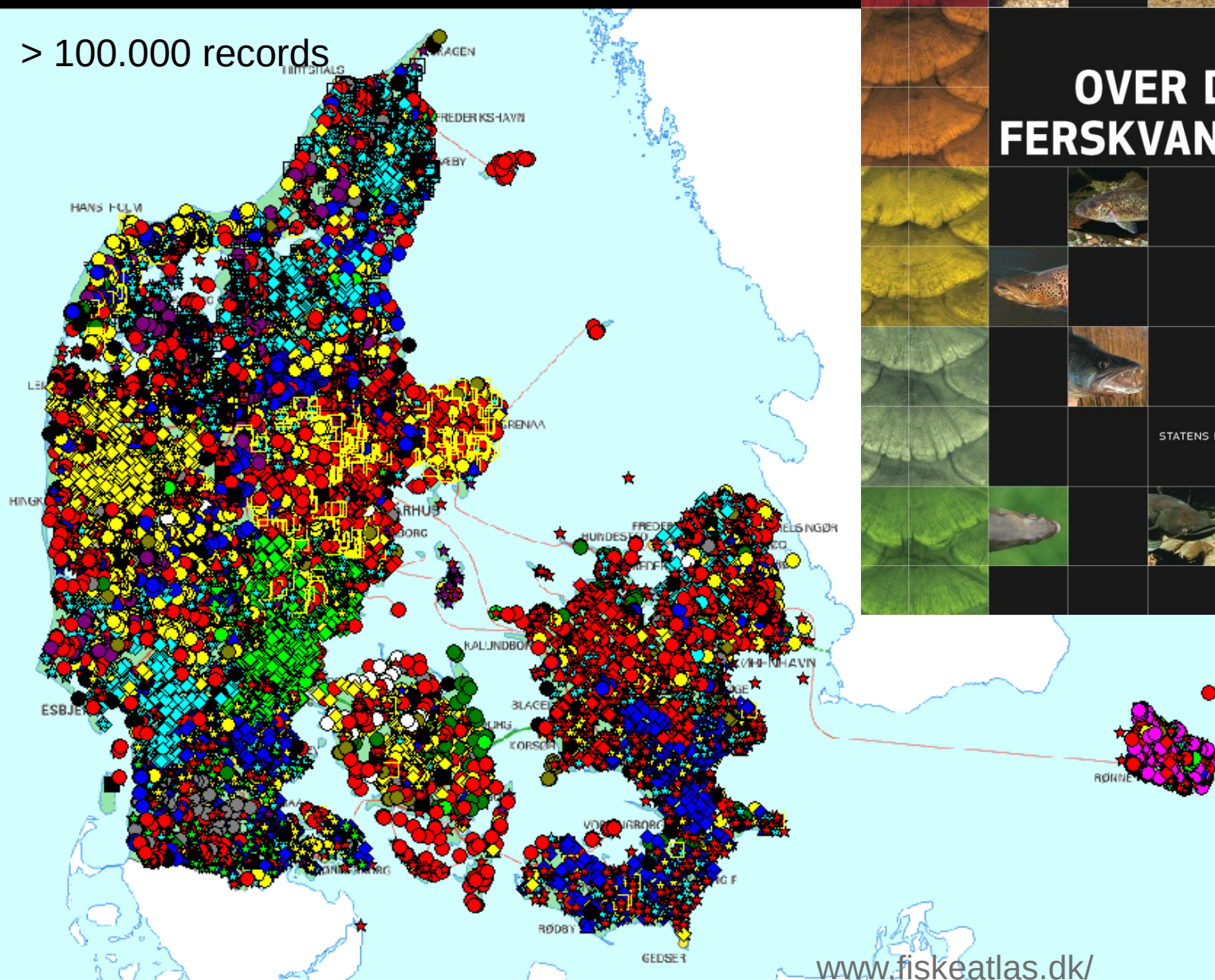
Iltsvind i Køge Bugt

Ca. 255 fiskearter er fanget i Danmark, men.
..kender vi egentligt udbredelsen af de
danske fisk godt nok?

> 100.000 records

ATLAS OVER DANSKE FERSKVANDSFISK

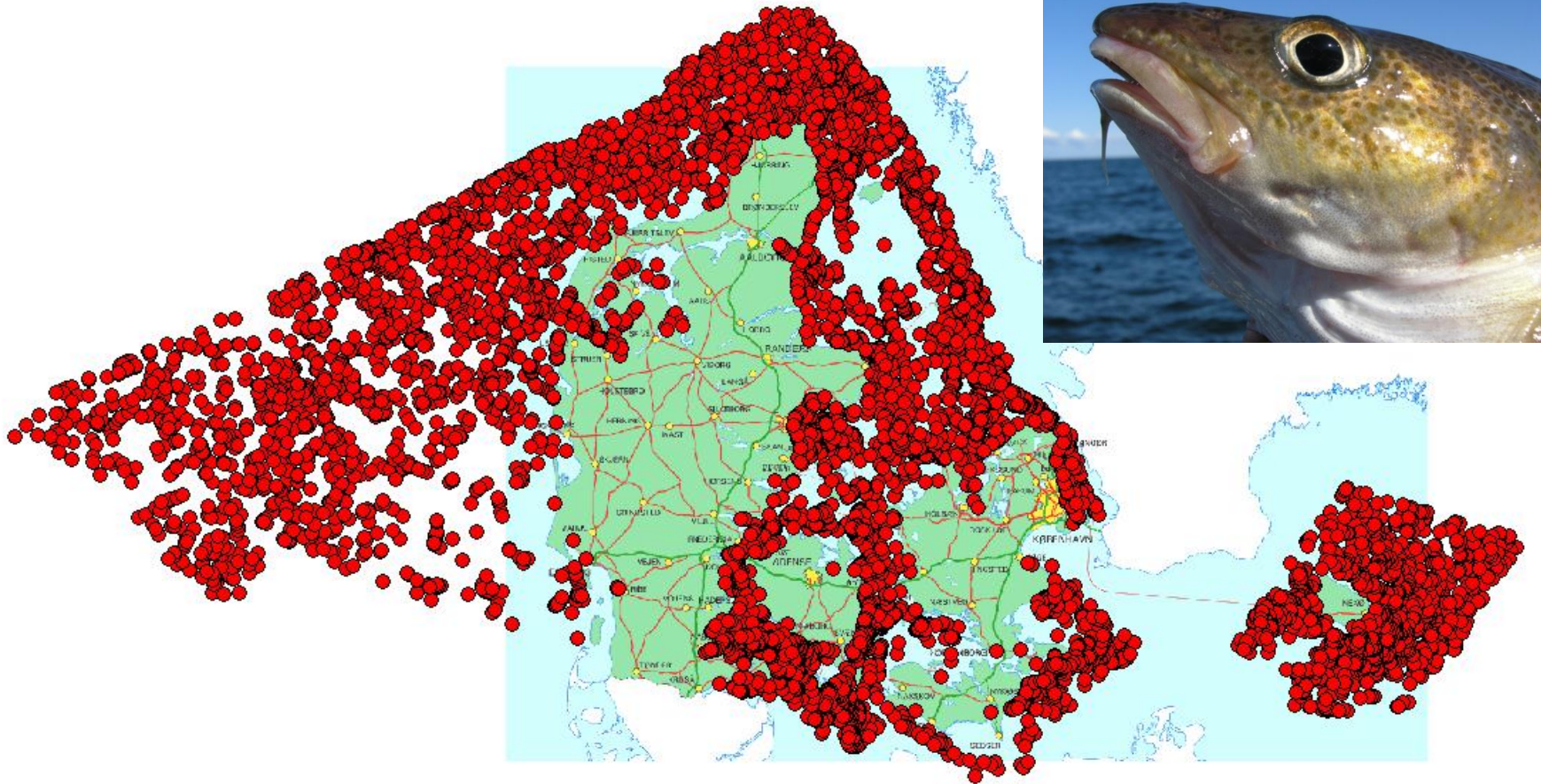
REDAKTION
Henrik Carl
Peter Rask Møller

STATENS NATURHISTORISKE MUSEUM
KØBENHAVNS UNIVERSITET

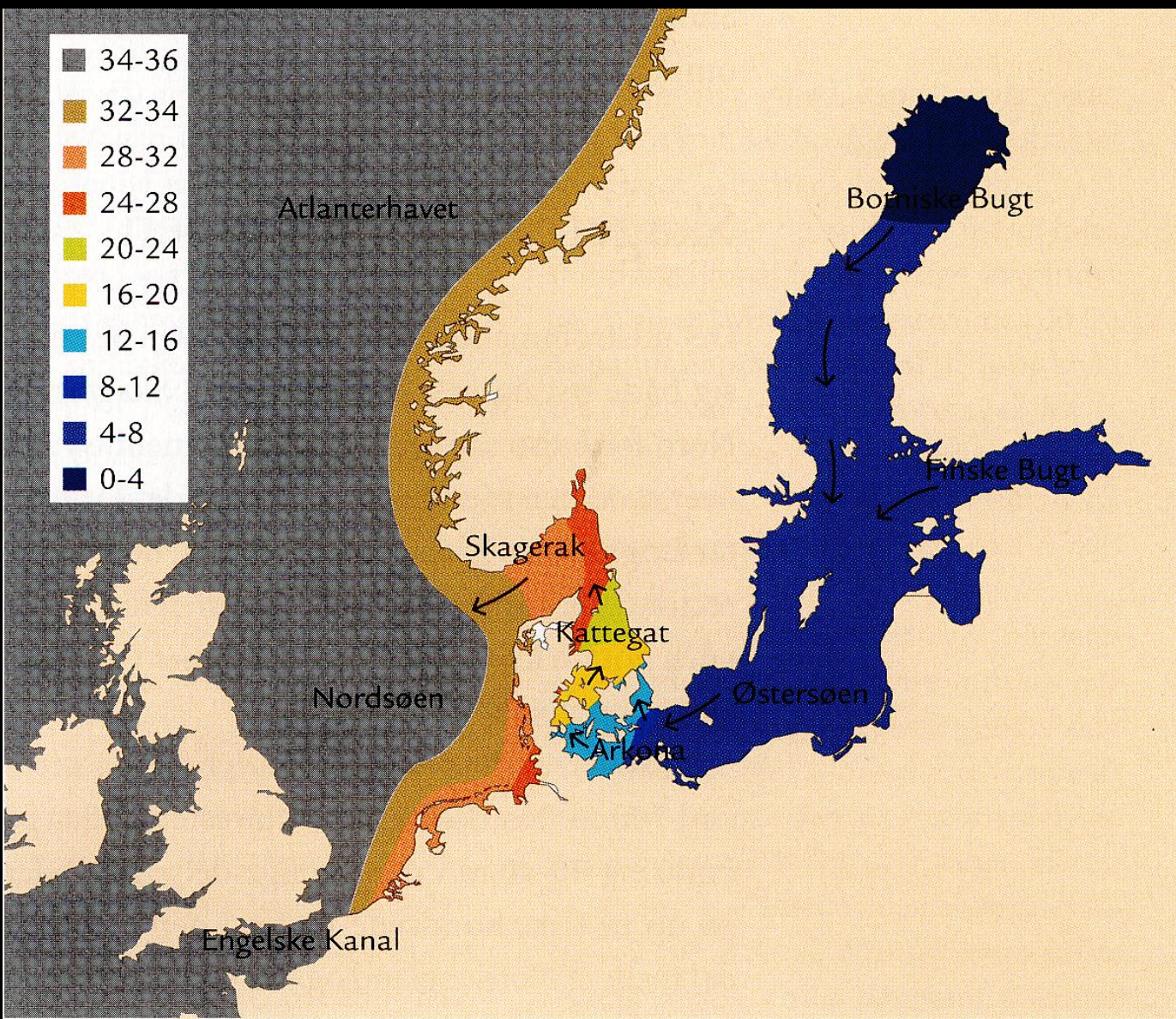
www.fiskeatlas.dk/

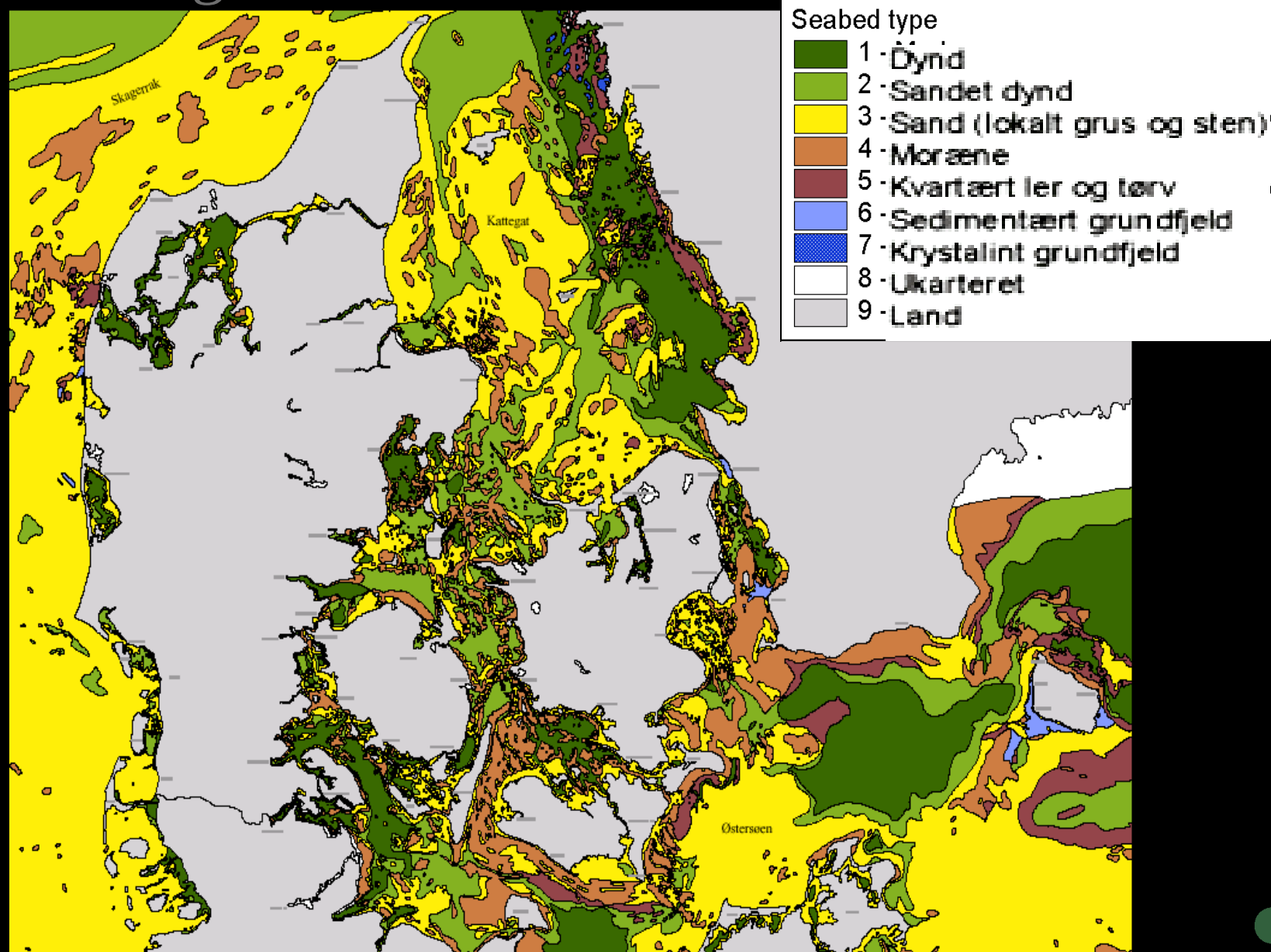
En godt kendt fisk - torsk

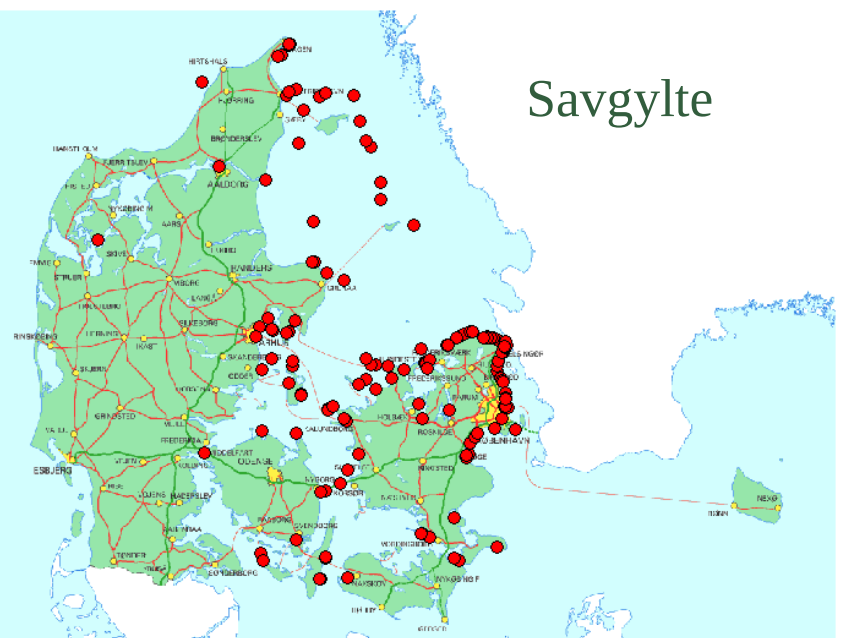
Salinitet

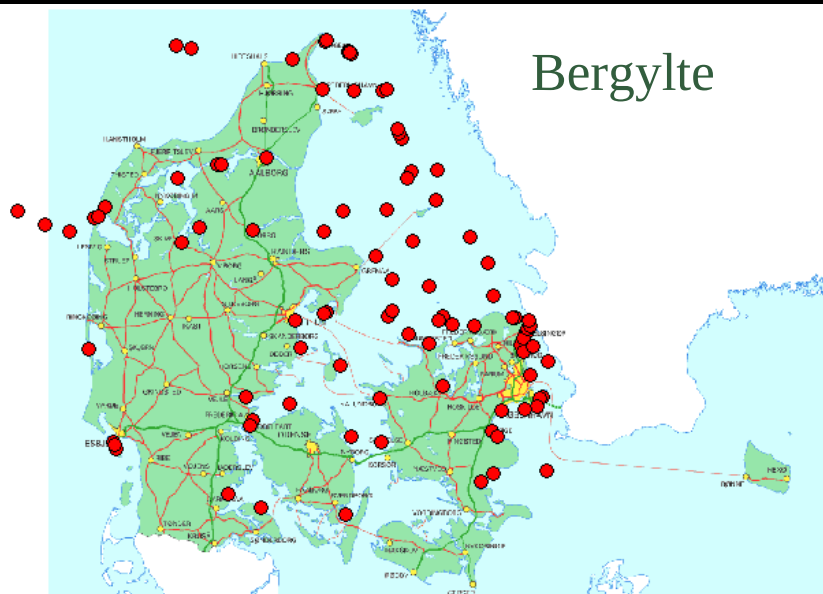
Digital seabed sediment map 1:500.000

Savgylte

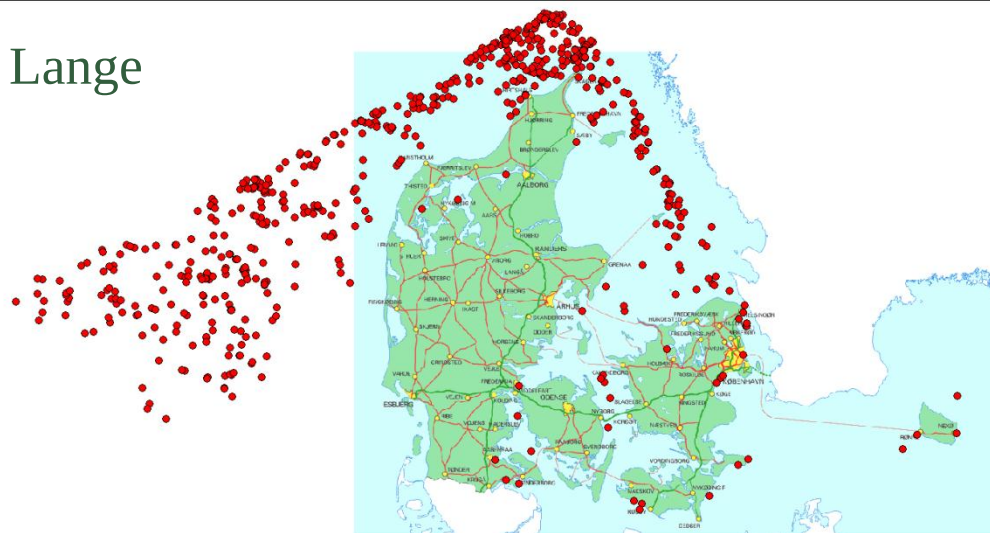
Bergylte

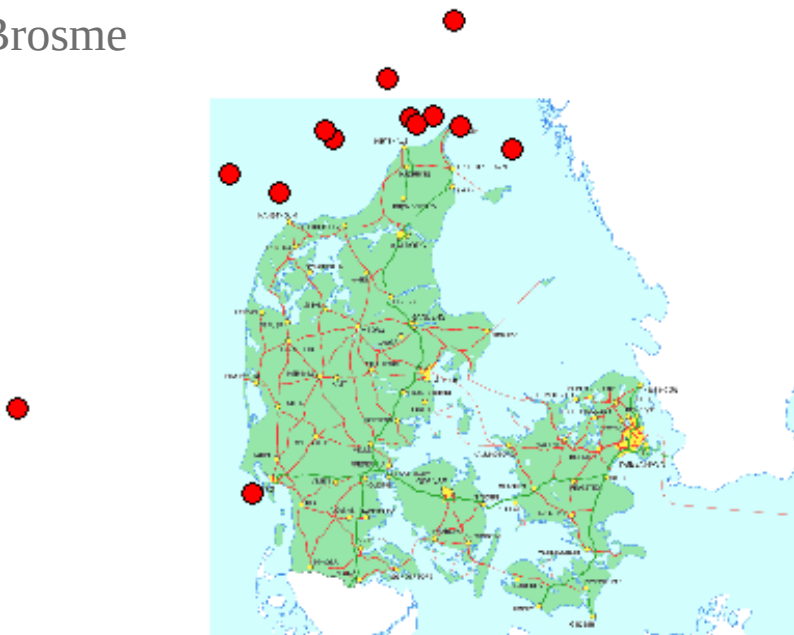
Havkat

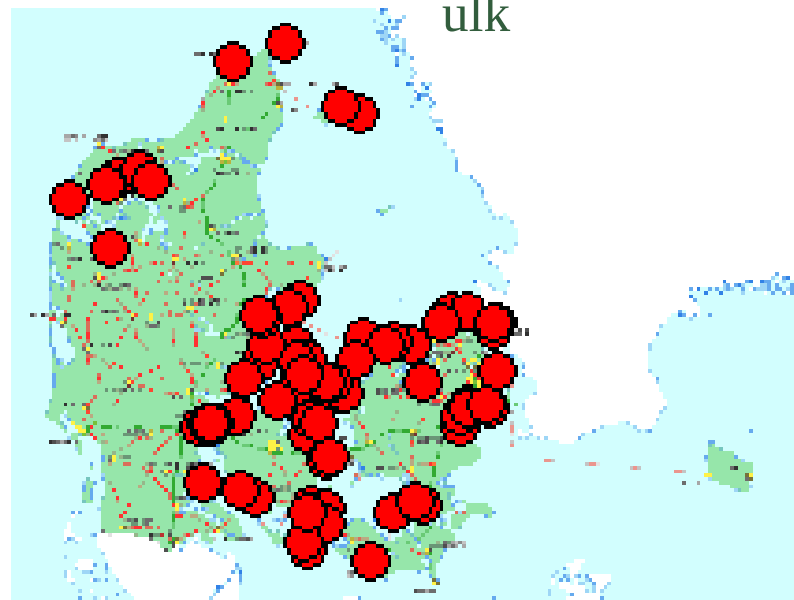
Lange

Brosme

Langtornet ulk

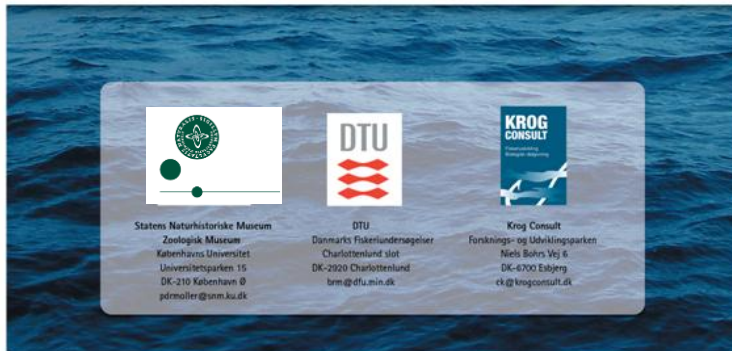
Dansk Fiskeatlas 2006 – 2012

University of Copenhagen, Natural History Museum of Denmark

DTU Aqua

Krog Consult

Atlas over danske saltvandsfisk

Formål:

- * Studier af udbredelse
- * Studier af klimaændringer
- * Status for introducerede arter
- * Nye metoder til kortlægning
- * Formidling, nye lærebøger
- * Videnskabelige samlinger inkl. væv/DNA bank

AAGE V. JENSENS FONDE

Data kommer fra :

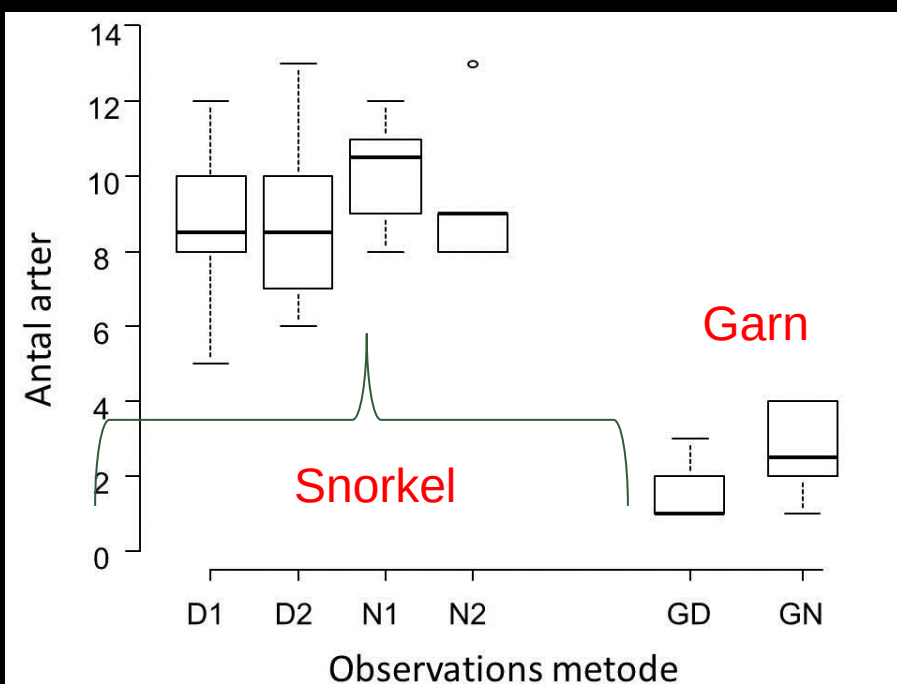
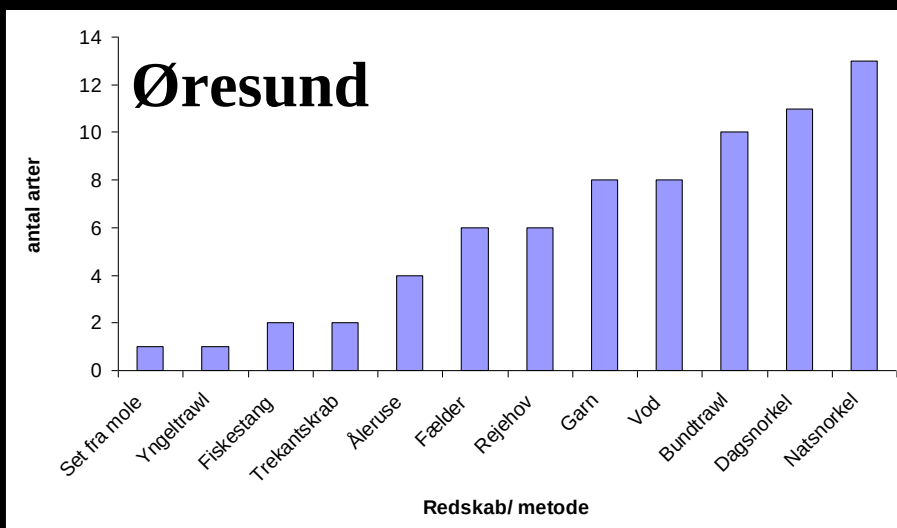
- * Fiskeriundersøgelser
- * Erhvervsfiskere
- * Fritidsfiskere/ amatøriskere
- * Sportsfiskere og dykkere
- * Samlinger, historiske kilder/ litteratur
- * Hr. og Fru Danmark på søndagstur
- * Eget feltarbejde (fx snorkling)

R/V Dana

Sildekonge

Snorkling – En ny metode til monitoring af marin biodiversitet

Wendelin 2011

Biodiversity trends – Marine eksempler

Forsvundet

Atlantisk tun *Thunnus thynnus*

I fremgang

Tyklæbet multe *Chelon labrosus*

Havbars *Dicentrarchus labrax*

Stribet mulle *Mullus surmuletus*

Dias 25

I tilbagegang

Torsk *Gadus morhua*

Ål *Anguilla anguilla*

Hajer og rokker

Danske fisk

Ca. 40 “nye” arter I Danmark siden 1970 – i alt ca. 255 arter

9 “nye” siden 2004 – inkl. 6 arter af stør

Beluga stør -
Huso huso

Fra Storebælt 2010

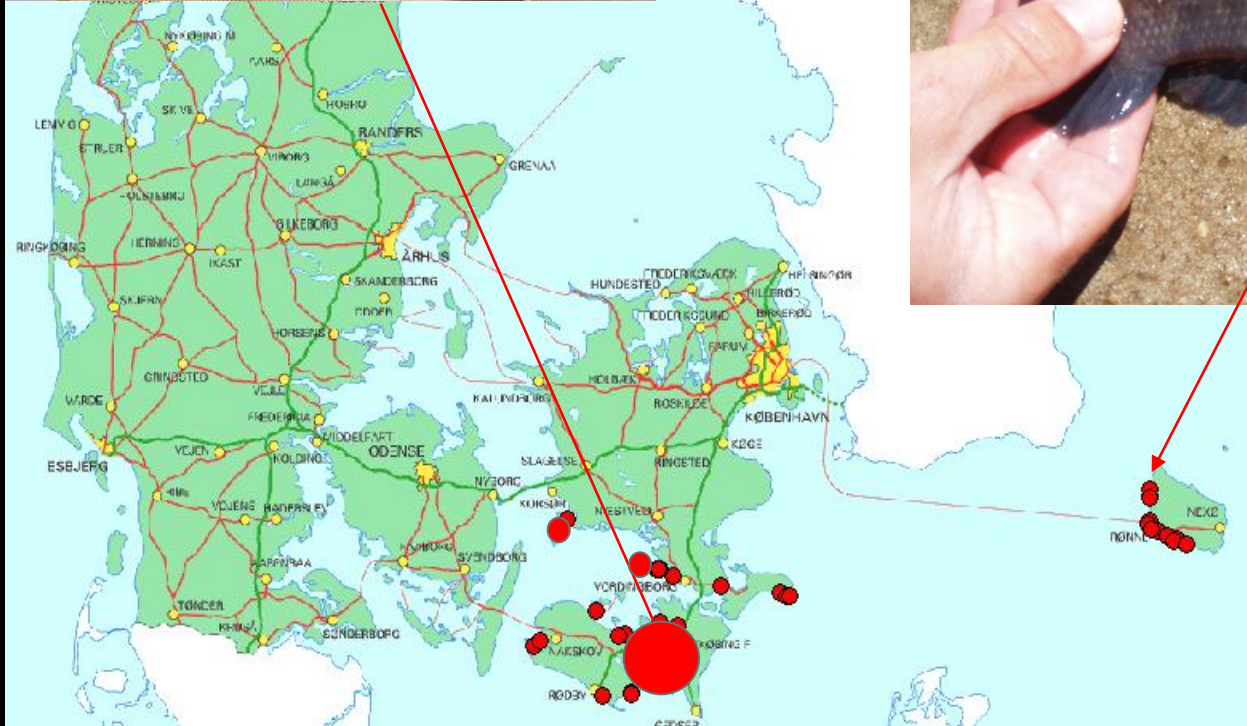
20 kg

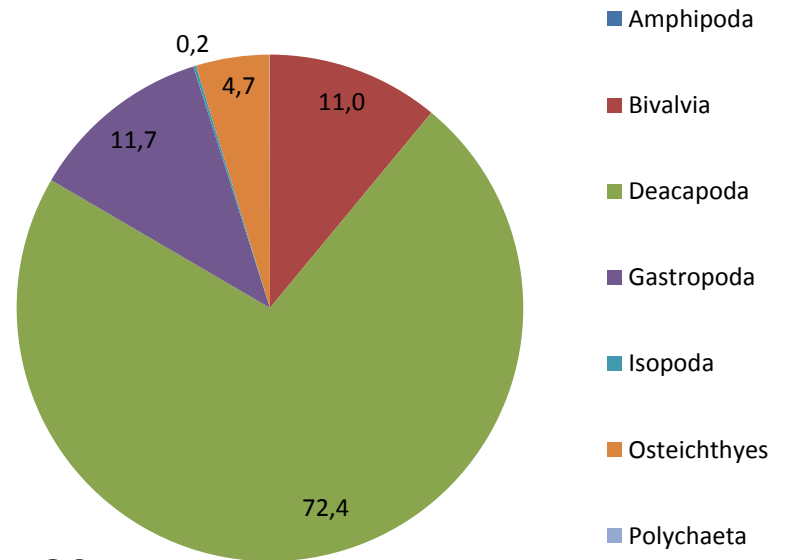
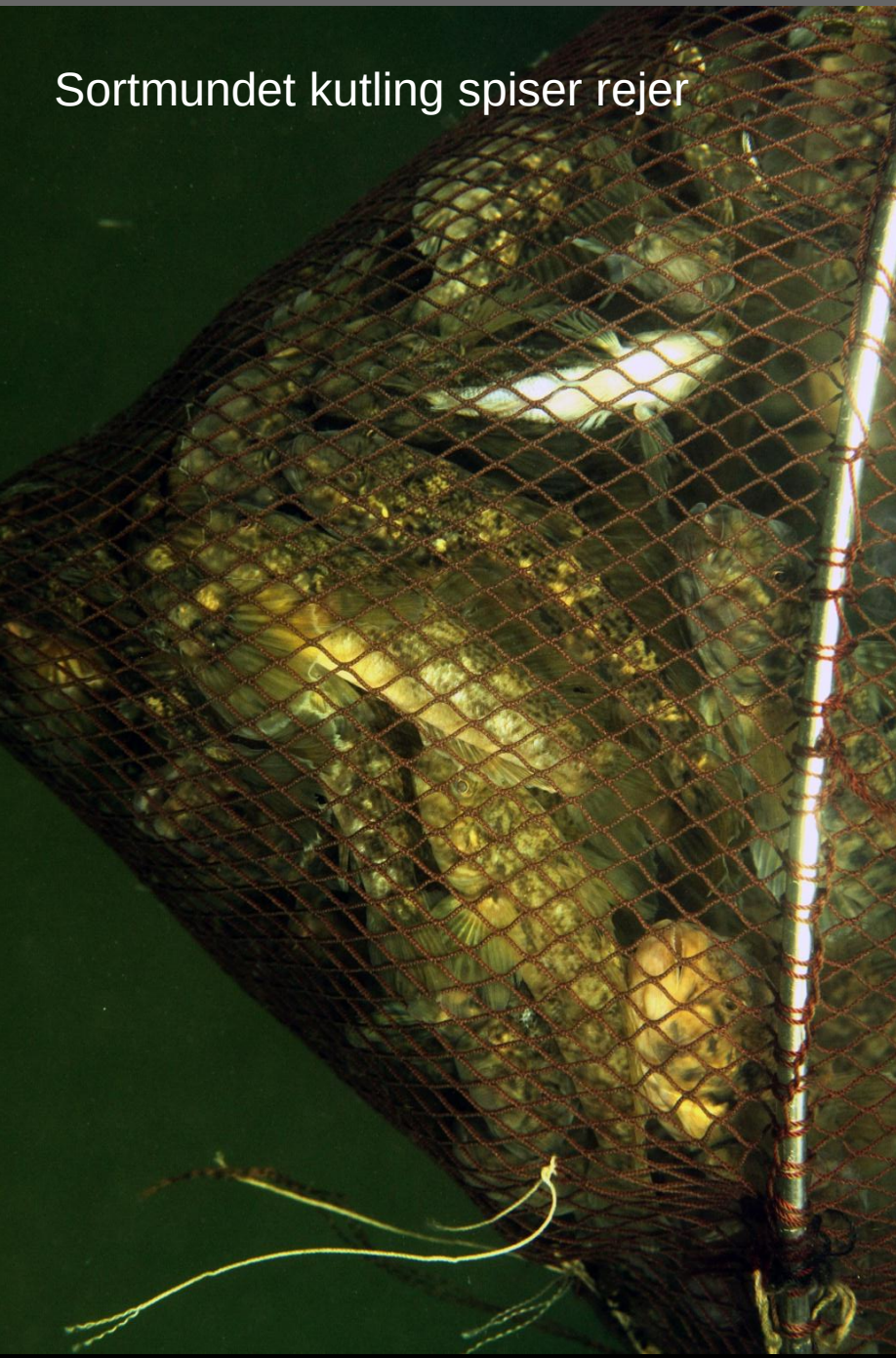
Invasive arter: Sortmundet kutling *Neogobius melanostomus*

Første danske eksemplar blev fanget ved Bornholm in 2008.

I 2010-12 – forekomster i tusindvis ved Bornholm, Sydsjælland og Lolland-Falster.

Sortmundet kutling spiser rejer

Azour 2011

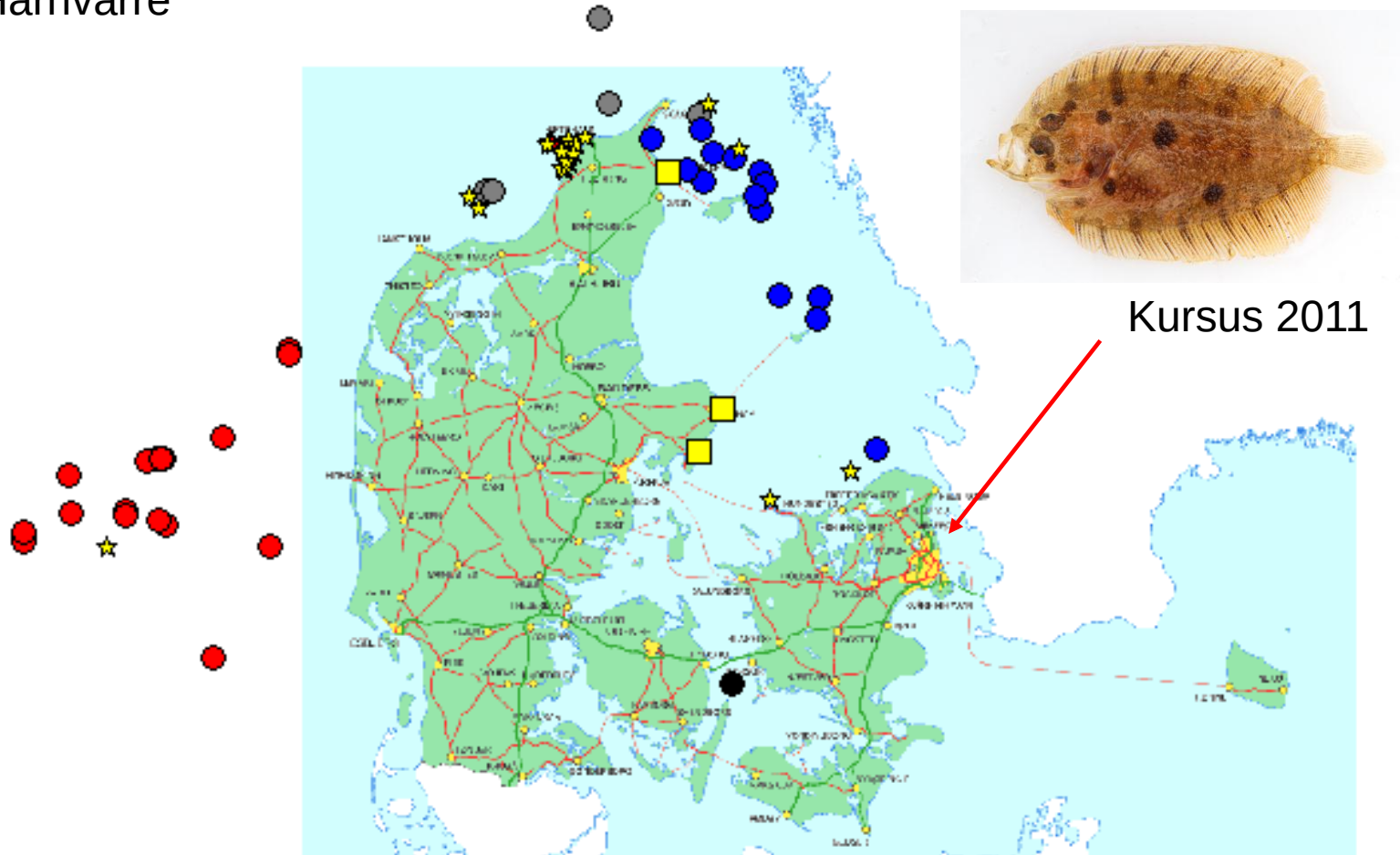
Rev-tilknyttede arter

Havørred
Torsk
Ål
Multe
Skrubbe
Hårhvarre
Rokker

Kutlinger
Nålefisk

Hårhvarre

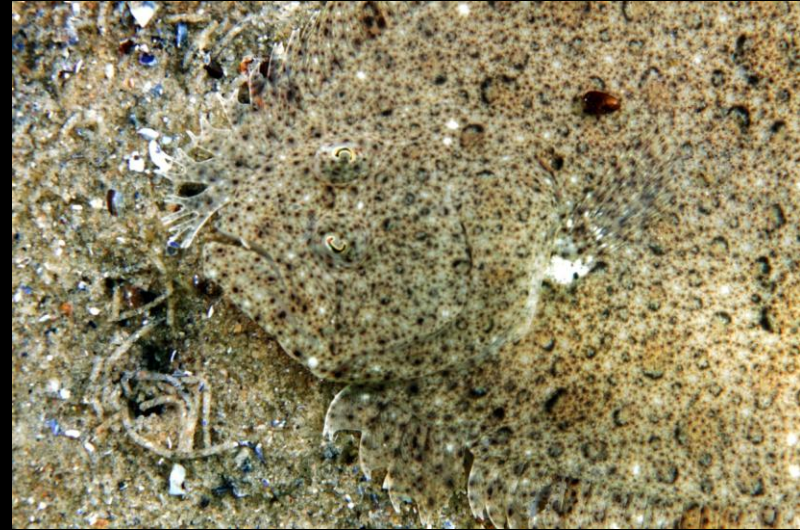
Sand-tilknyttede arter

Hvarrer

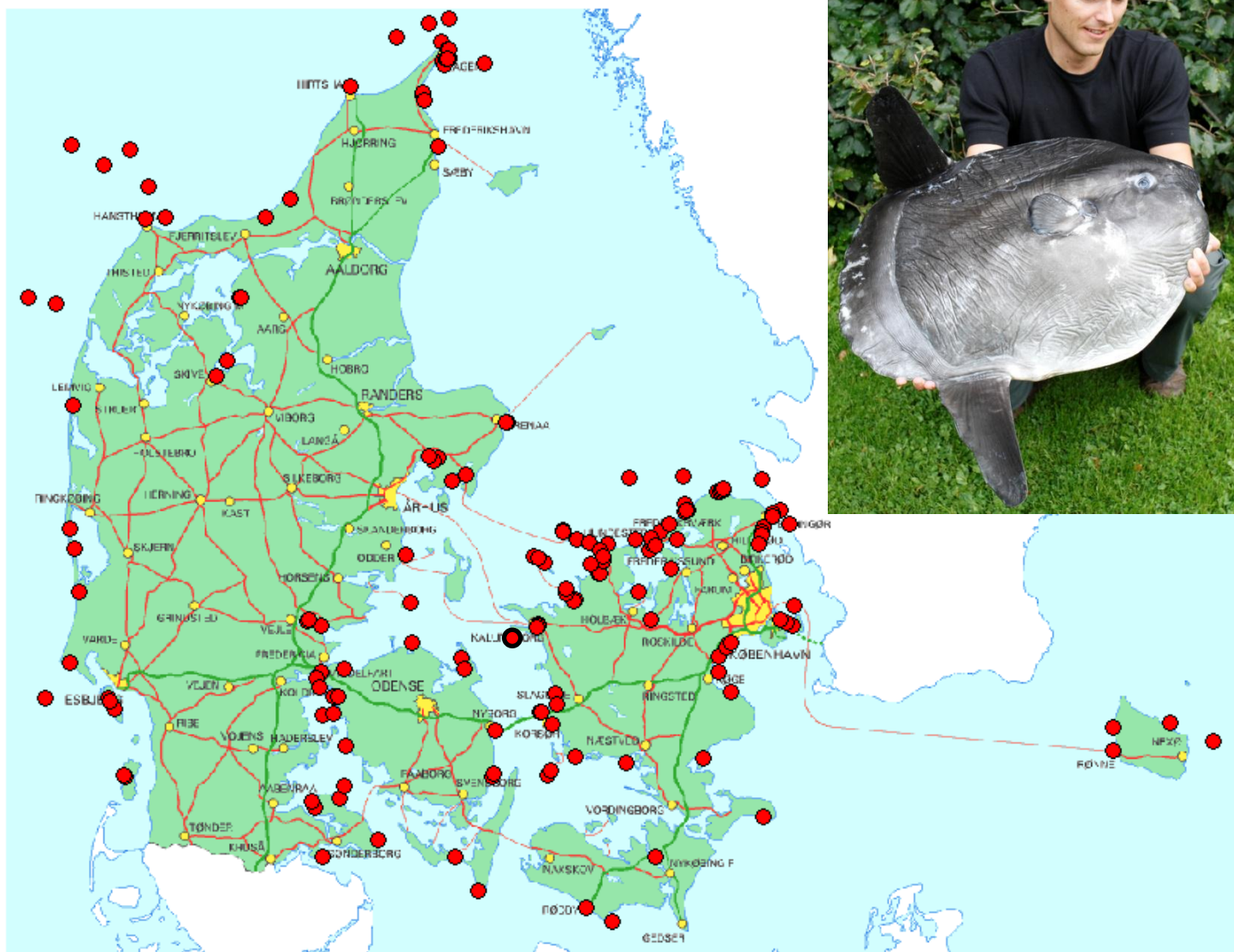
Rødspætte

Tobis

Kutlinger

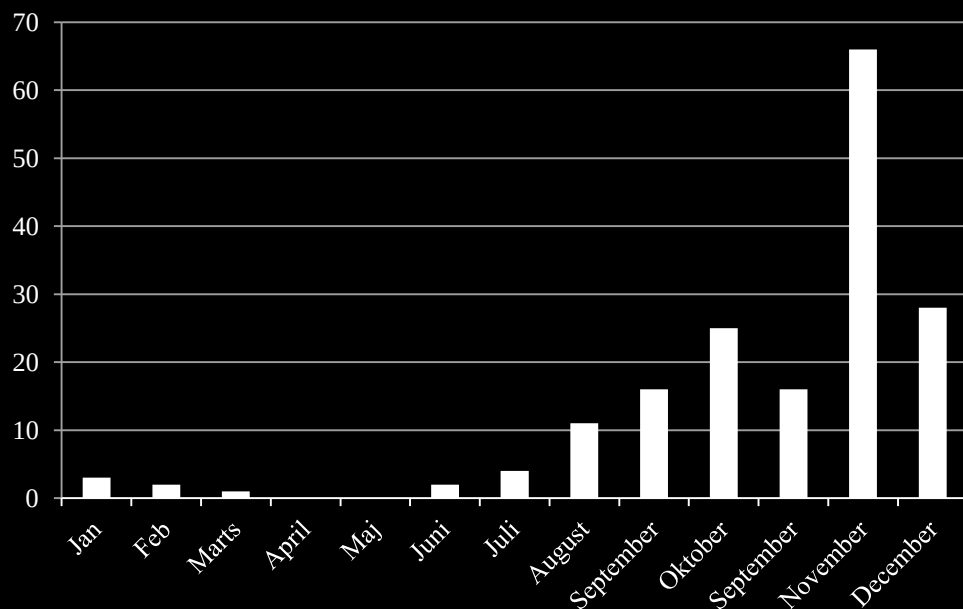

Klumpfisk *Mola mola* - 191 Records 1892-2011

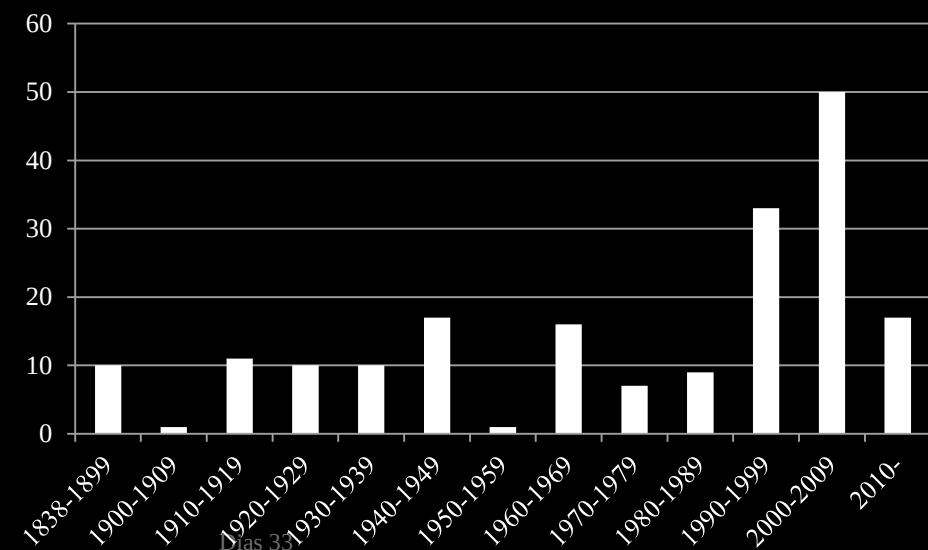
nov. 2011

Klumpfisk *Mola mola* - 191 Records 1892-2011

Syd for Kalundborg 28 nov. 2011

2 stk. i weekendens storm....

Besøg vores hjemmeside - WWW.fiskeatlas.dk

Fiskeatlas - Københavns Universitet - Microsoft Internet Explorer er leveret af BIGnet

http://snm.ku.dk/forskning/projekter/fiskeatlas/

Filer Rediger Vis Favoritter Funktioner Hjælp

Google Søg Del Kontroller Log ind

Fiskeatlas - Københavns Universitet

KØBENHAVNS UNIVERSITET | English | KUNet (intranet) | Telefonbog KU genveje Søg

 Statens Naturhistoriske Museum

Statens Naturhistoriske Museum

- » Forside
- » Om projektet
- » Kontaktpersoner
- » Deltag i projektet
- » Danske saltvandsfisk
- » Ferskvandsfisk
- » Pressemateriale
- » Links

» SNM

» Fiskeatlas

Atlas over danske saltvandsfisk

Udbredelsen af de danske saltvandsfisk skal kortlægges i perioden 2009-2012. Vi har brug for din hjælp.

Deltag i projektet

Nyheder

Nyhedsbrev

 Nyhedsbrev Tilmeld

Nyheder

Kæmpehaj strandet
07-01-2011
Det er ikke kun i Rødehavet, at man kan møde store hajer. Den 28. december 2010 blev der fundet en død grønlandshaj (*Somniosus microcephalus*) på stranden ved Ålbæk.

Tak for opmærksomheden

Hvad gør dig glad

.....at fange en flot fisk?

Biodiversitets-fødekæden

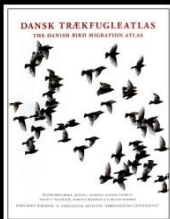
Rå data

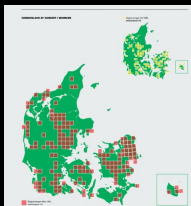
Svampe Atlas

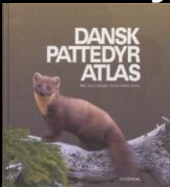
Træfugle Atlas

Fiske Atlas

Pattedyr Atlas

Rød-Lister

SNM Videncenter

De Økonomiske Råd

DØRS

Beslutnings-
tagere

Politikere

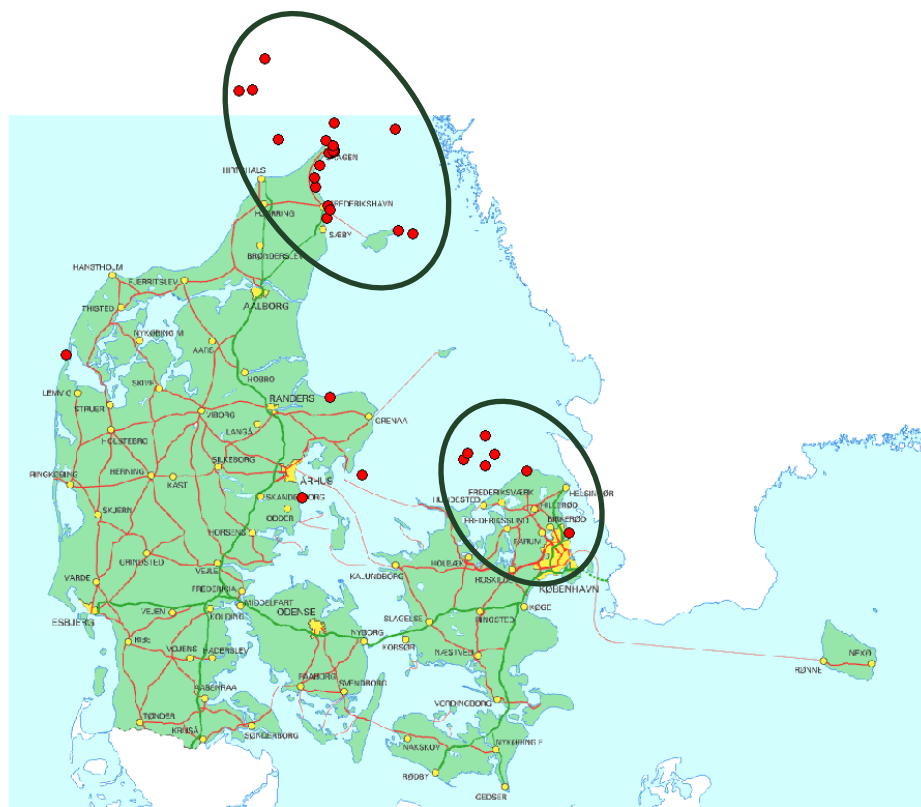

Danish Center for Macro-
ecology, Evolution and
Climate

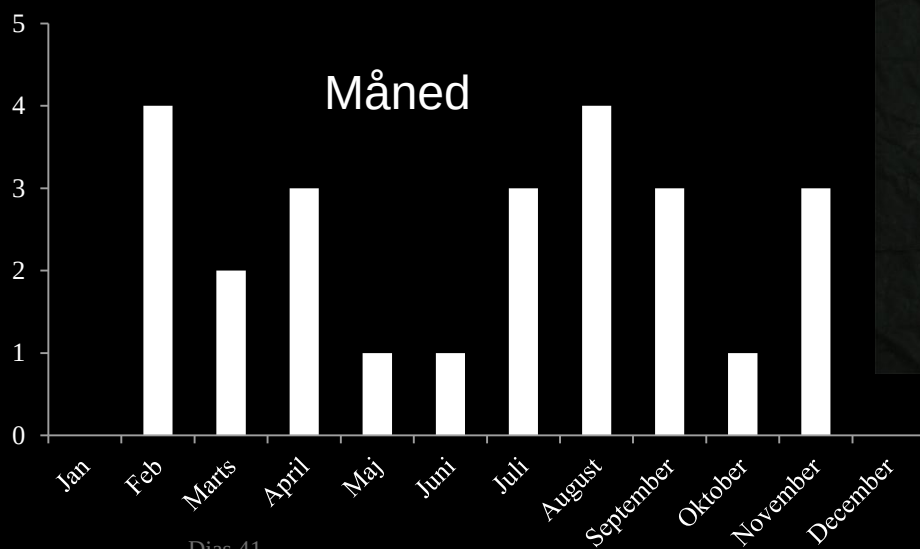
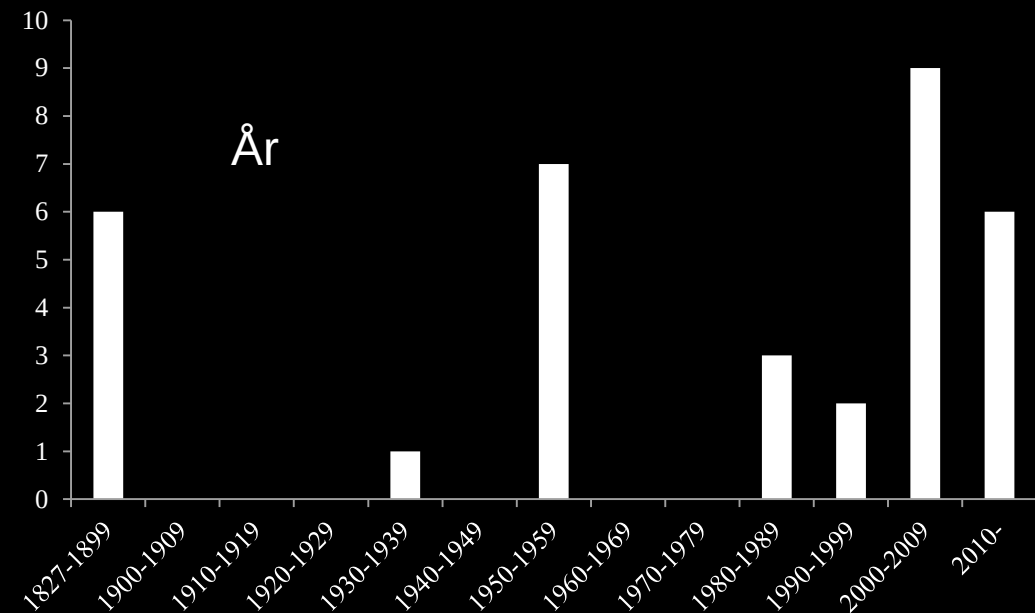

Vågmær - 35 registreringer 1827-2011 i DK

- > 200 cm

Vågmær –

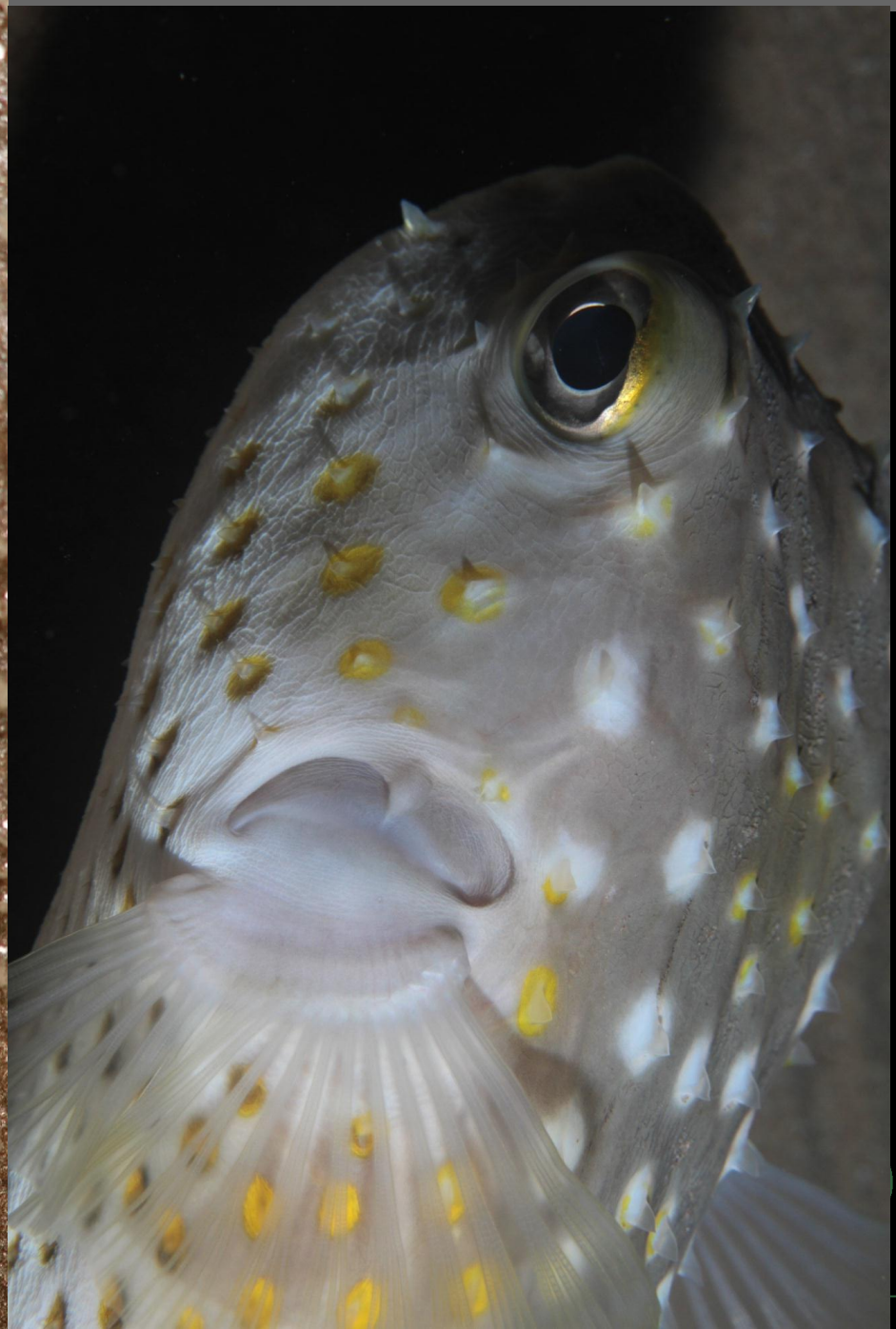

Vågmær – her sammen med næsehornshavmus

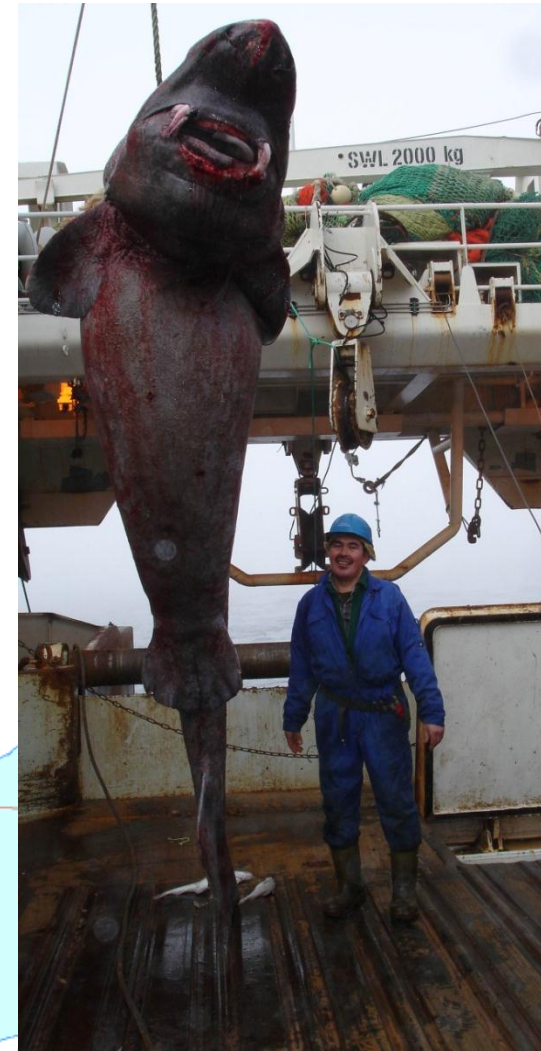

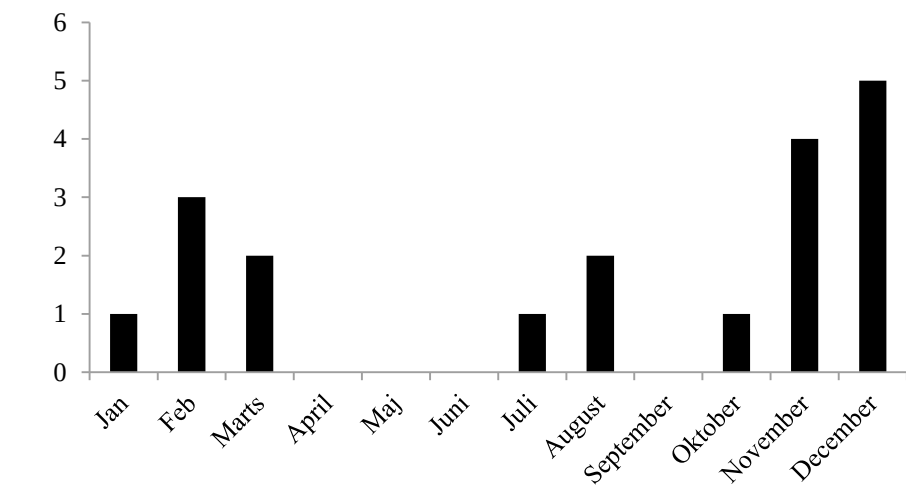
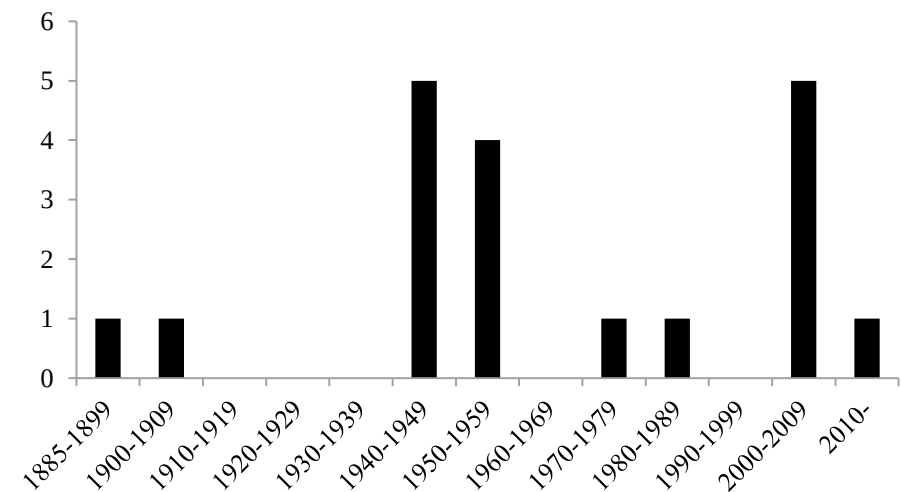
Klumpfisk er beslægtet
med pindsvinefisk

Juvenil klump
Ca. 1 cm

Grønlandshaj 20 rekords 1885-2010

Grønlandshaj – Ålbæk 2010
280 cm, 140 kg

Dias 45

Stor hvid haj

Troldhaj

Grønlandshaj

Grønlandshaj - kannibalisme

Mulle *Upeneus tragula*

Havaborre *Epinephelus tauvina*

Bambushaj